

Environment & Population					
Time	e : 2	$2\frac{1}{2}$ Hours]	[Total Marks : 70		
٩	નિબંધ	ાત્મક પ્રશ્નોના જવાબ આપો :	90		
	(٩)	ભારતની વસ્તી નીતિ સમજાવો.			
અથવા					
	(q)	વસ્તીની લાક્ષણિકતાઓ સમજાવો.			
૨	નિબંધ	ાત્મક પ્રશ્નોના જવાબ આપો ઃ	90		
	(૨)	કુટુંબ નિયોજનના હેતુઓ જણાવો.			
	અથવા				
	(٤)	કુટુંબ નિયોજનની પદ્ધતિઓ જણાવો.			
3	નિબંધ	ાત્મક પ્રશ્નોના જવાબ આપો ઃ	90		
	(3)	પર્યાવરણના પ્રશ્નો જણાવો.			
અથવા					
	(٤)	લૈંગિક સમાનતાની જરૂરિયાતો જણાવો.			
४	ટૂંકનોં	ધ લખો ઃ (સાતમાંથી કોઈપણ પાંચ)	૨૫		
	(٩)	પાણી પ્રદૂષણ સમજાવો.			
	(૨)	ભારતમાં પર્યાવરણની ચળવળો સમજાવો.			
	(E)	પર્યાવરણીય પ્રશ્નોમાં સ્વૈચ્છિક સંસ્થાની ભૂમિકા સમજ	તવો.		
	(8)	વસ્તી શિક્ષણનો ખ્યાલ સમજાવો.			
	(ղ)	પર્યાવરણના કુદરતી સ્ત્રોતો સમજાવો.			
	(٤)	અવાજ પ્રદૂષણ સમજાવો.			
	(७)	હવા પ્રદૂષણ સમજાવો.			

ุ่	ટૂંકમાં જવાબ આપો : (સાતમાંથી કોઈપણ પાંચ) (૧) વસ્તીનો અર્થ આપો. (૨) પર્યાવરણ એટલે શું ? (૩) પ્રદૂષણનો અર્થ આપો. (૪) સ્વૈચ્છિક સંસ્થા એટલે શું ? (૫) કુટુંબ નિયોજનનો અર્થ આપો. (૬) ભૂમિ પ્રદૂષણ એટલે શું ? (૭) લૈંગિક સમાનતા એટલે શું ?	૧૫
	ENGLISH VERSION	
1	Write essay types answer of the following question: (1) Explain the population policy of India. OR	10
	(1) Explain the characteristics of population.	
2	Write essay types answer of the following question: (2) Explain the objectives of family planning. OR (2) Explain the methods of family planning.	10
	(2) Explain the methods of family planning.	
3	Write essay types answer of the following question. (3) Explain the issues of environment. OR (3) Explain the needs of Gender equity.	10
4	 Write a short notes: (any five) (1) Explain the water pollution. (2) Explain the environment movements in India. (3) Explain the role of NGO in Environment issues. (4) Explain the concept of population education. (5) Explain the natural resources of environment. (6) Explain the Noise pollution. (7) Explain the air pollution. 	25
5	Give in short answer: (any five) (1) Give the meaning of population. (2) What is environment? (3) Give the meaning of pollution. (4) What is non government organization. (5) Give the meaning of family planning. (6) What is land pollution? (7) What is gender equity?	15